

Školní vzdělávací program

Mateřská škola Jitřenka, Vyžlovka

Mateřská škola podporující zdraví

Školní rok 2009/2010

Zpracoval: Miroslava Luxová

září 2009

„Pro život dítěte má předškolní vzdělávání dalekosáhlý význam, neboť poznatky lékařů, psychologů a pedagogů dokazují, že většina toho, co dítě prožije v prvních letech života a co z podnětů okolního prostředí přijme, je trvalá a že ranné zkušenosti, které dítě získává svým životem v rodinném i mimorodinném prostředí, se v jeho životě – třeba i daleko později – zhodnotí a najdou své uplatnění“.

I.

Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Jitřenka se nachází v rodinné vile v klidné chatové oblasti obce Vyžlovka na okrese Praha – východ. V objektu samém se v přízemí nacházejí herny, šatny, výdejna jídel, kabinet učitelek, sociální zařízení pro děti a pro personál. V patře je opět šatna, ředitelna a dvě místnosti, sloužící jako ložnice a učebna angličtiny či dalších kroužků a opět koupelna pro děti, WC pro personál a návštěvy a úklidová místnost. Celkem má školka jednu smíšenou třídu s hygienicky schválenou kapacitou 20 dětí.

V těsném sousedství mateřské školky je smíšený les, patřící do rozlehlých Voděradských bučin, v blízkosti se nachází množství rybníků. Celkově krásná příroda umožňuje náš vzdělávací program plnit dokonale. Zaměření školy, jako školy podporující zdraví dále přispívá těsné sousedství fotbalového travnatého hřiště a tenisových kurtů, které využíváme. Sněhové podmínky v zimě umožní uzavřít pestrou nabídku pohybových činností, které jsou dětem tak blízké a přirozené.

Školka vznikala v první polovině roku 2009 přestavbou a téměř kompletní rekonstrukcí původní rodinné vily, která sloužila jako penzion. Provoz byl zahájen 1.9.2009

II.

Podmínky a organizace vzdělávání

Podmínky a organizace vzdělávání jsou stanoveny ve školním a provozním řádu vydaném ředitelkou školy.

III.

Charakteristika vzdělávacího programu

Vzhledem k tomu, že se naše školka hlásí k programu „Škola podporující zdraví“, který je součástí Evropského programu ŠPZ, prolínají se základní principy filozofie podpory zdraví také jednotlivými dílčími programy.

Chránit a posilovat zdraví znamená pozitivně působit na všechny jeho složky. Důležitou roli přitom hraje životní styl jednotlivce i skupiny. Životní styl a chování, které zdraví podporují, je třeba vytvářet již v předškolním a školním věku dítěte, kdy se návyky a postoje upevňují nejtrvaleji. Nejsnáze se vytvářejí spontánně, přímou zkušeností dítěte, tzn. tím, že dítě kolem sebe vidí příklady zdravého chování a také tím, že žije ve zdravě utvářených životních podmínkách.

Cílem programu ŠPZ je rozvíjet životní kompetence každého žáka tak, aby úcta ke zdraví a schopnost chovat se odpovědně ke zdraví svému i druhých, patřily mezi jeho celoživotní priority.

Úkolem předškolního vzdělávání je „**doplňovat**“ rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Předškolní výchova v naší školce bude usilovat, aby první vzdělávací krůčky dítěte byly stavěny na promyšleném, odborně podepřeném a lidsky i společensky hodnotném základě a aby čas prožitý v mateřské škole byl pro dítě radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých a spolehlivých základů do života i vzdělávání.

Předškolní vzdělávání v naší školce má dítěti usnadňovat jeho další životní i vzdělávací cestu. Jeho úkolem je proto rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho

osobní spokojenost a pohodu, napomáhat mu v chápání okolního světa a motivovat je k dalšímu poznávání a učení, stejně tak i učit dítě žít ve společnosti ostatních a přibližovat mu normy a hodnoty touto společností uznávané.

Důležitým úkolem předškolního vzdělávání je vytvářet dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání tím, že za všech okolností budou maximálně podporovány individuální rozvojové možnosti dětí a umožňováno každému dítěti dospět v době, kdy opouští mateřskou školu, k optimální úrovni osobního rozvoje a učení, resp. k takové úrovni, která je pro dítě **individuálně dosažitelná**. Znamená to, že v etapě předškolního vzdělávání jsou osobnostní rozdíly mezi dětmi a stejně tak rozdíly v jejich individuálních výkonech pokládány za přirozené a samozřejmé a že předškolní vzdělávání o jejich vyrovnání **neusiluje**.

„Úkolem předškolního vzdělávání není vyrovnat výkony dětí, ale vyrovnat jejich vzdělávací šance“

Didaktický styl vzdělávání dětí v naší mateřské škole je založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte.

Pedagog má být průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním, probouzet v něm aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, nikoli tím, kdo dítě úkoluje a plnění úkolů kontroluje.

Úkolován je pedagog, jeho hlavním úkolem by mělo být iniciovat vhodné činnosti, připravovat prostředí a nabízet dítěti příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe stále účinnějším způsobem. Pedagog by měl kontrolovat sám sebe.

Vzdělávání v naší školce je důsledně vázáno k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí. Každému dítěti je třeba poskytnout pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje a v kvalitě, která mu vyhovuje. Vzdělávací působení pedagoga vychází z pedagogické analýzy – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalosti jeho aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace a pravidelného sledování jeho rozvojových i vzdělávacích pokroků. Takové pojetí vzdělávání nám umožňuje vzdělávat společně v jedné třídě děti věkově blízké i vzdálenější, bez ohledu na jejich rozdílné schopnosti a učební předpoklady.

V naší školce uplatňujeme metody prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další a další dovednosti. Využíváme přirozeného toku dětských myšlenek a spontánních nápadů a poskytujeme dítěti dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány. Učební aktivity probíhají především formou nezávazné dětské hry, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby.

IV.

Vzdělávací obsah

Školní vzdělávací program školky Jitřenka je rozdělen do měsíčních bloků. Každý blok obsahuje souhrn praktických a intelektových činností, rozdělených podle jednotlivých vzdělávacích oblastí a je přizpůsoben aktuálnímu časovému období a jeho specifikám. Tento souhrn – vzdělávací nabídka, kterou pedagogové respektují, je však pouze kostrou pro dílčí týdenní a denní programy, které již tvůrčím způsobem sami pedagogové konkretizují.

V konkrétních programech se snažíme, aby nabízené činnosti byly mnohostranné a maximálně pestré a svou úrovní odpovídaly konkrétním možnostem a potřebám dětí.

Měsíční rámcový program činností

Září 2009

1.týden – seznamování se se školkou a kamarády

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- zahájení tenisové přípravy

Dítě a jeho psychika

- artikulační řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objevů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, vyvolávající veselí a pohodu

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým

Dítě a společnost

- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety

Říjen 2009

Dítě a jeho tělo

- relaxační, dechová a přirozená posilovací cvičení s gymnastickými míči
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním

Dítě a jeho psychika

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí

Dítě a ten druhý

- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- aktivity podporující sbližování dětí

Dítě a společnost

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy

Dítě a svět

- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

Listopad 2009

Dítě a jeho tělo

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- plavání

Dítě a jeho psychika

- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení

Dítě a ten druhý

- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost

- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu

Dítě a svět

- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v okolí (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)

Prosinec 2009

Dítě a jeho tělo

- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), využití sněhových podmínek – klouzání, sáňkování, bobování, stavění sněhuláka apod.
- plavání

Dítě a jeho psychika

- samostatný slovní projev na určité téma
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů

Dítě a ten druhý

- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří, darovat a být obdarován)

Dítě a společnost

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)

Dítě a svět

- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro děti zajímavé.

Leden 2010

Dítě a jeho tělo

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), využití sněhových podmínek – klouzání, sáňkování, bobování, lyžování, stavění sněhuláka apod.
- plavání

Dítě a jeho psychika

- vyprávění toho, co dítě slyšelo, zažilo nebo shlédlo (vánoce)
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnání apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena číslice, značky, symboly, obrazce)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.

Dítě a ten druhý

- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)

Dítě a společnost

- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává

Dítě a svět

- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

Únor 2010

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), využití sněhových podmínek – klouzání, sáňkování, stavění sněhuláka, lyžování apod.
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemocí, nezdravých návyků a závislostí

Dítě a jeho psychika

- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel a písmen
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické a psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

Dítě a ten druhý

- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.

Dítě a společnost

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí

Dítě a svět

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím

Březen 2010

Dítě a jeho tělo

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- plavání

Dítě a jeho psychika

- prohlížení a „čtení knížek“
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- cvičení organizačních dovedností

Dítě a ten druhý

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy

Dítě a společnost

- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, využívání příležitosti seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.) - velikonoce

Dítě a svět

- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Duben 2010

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení)
- nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- zahájení tenisových hodin

Dítě a jeho psychika

- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)

Dítě a ten druhý

- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého

Dítě a společnost

- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, využívání příležitosti seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.) – čarodějnice, 1.máj

Dítě a svět

- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Květen 2010

Dítě a jeho tělo

- pokračujeme v tenisu
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- příroda jako tělocvična

Dítě a jeho psychika

- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a rovině
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)

Dítě a ten druhý

- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému

Dítě a společnost

- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tématické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)

Dítě a svět

- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat

Červen 2010

Dítě a jeho tělo

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení
- aquagymnastika v zahradním bazénu

Dítě a jeho psychika

- artikulační řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti

- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Dítě a ten druhý

- činnosti zaměřené na porozumění pravidlů vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě

Dítě a společnost

- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

Dítě a svět

- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními, dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)

Srpen 2010

Dítě a jeho tělo

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- aquagymnastika
- tenis

Dítě a jeho psychika

- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- hry nejružnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí)
- činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné

Dítě a ten druhý

- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

Dítě a společnost

- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

Dítě a svět

- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

Předpokládané soubory vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot (kompetencí), které jsou cílem vzdělávání v našem předškolním zařízení.

Předpokládáme, že dítě, které ukončí v naší mateřské škole předškolní vzdělávání, **může dosáhnout následujících kompetencí**, přestože ve svém celku jsou ideálem a většina dětí k němu nedospěje a dospět nemůže.

1) kompetence k učení

dítě:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

2) kompetence k řešení problémů

dítě:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3) komunikativní kompetence

dítě:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4) sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5) činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Vzhledem k zaměření naší školky – Mateřská škola podporující zdraví – je naším cílem položit základy člověka, který podporuje zdraví a který se vyznačuje následujícími životními kompetencemi:

- **rozumí holistickému pojetí zdraví, pojmům podpory zdraví a prevence nemocí** - rozumí pojetí zdraví / nemoci jako výsledku vzájemně se ovlivňujících složek lidské bytosti (biologické, psychické, interpersonální, sociálně kulturní a environmentální) a interakce jedince s prostředím; rozumí pojmům, které se vztahují k podpoře zdraví a prevenci nemocí, a dovede získat potřebné informace o zdraví, zdraví podporujících metodách, výrobcích a službách
- **uvědomuje si, že zdraví je prioritní hodnotou** - reflektuje svůj systém hodnot a přesvědčení a dává je do souvislosti se zdravím svým a druhých lidí, společnosti a přírody; dovede kriticky posuzovat vliv událostí, nabídek médií a dalších vnějších faktorů ke zdraví
- **dovede řešit problémy a řeší je** - rozhoduje se mezi alternativami, volí způsob řešení, organizuje a plánuje svůj život, je připraven na změnu, počítá s osobním rozvojem a celoživotním vzděláváním
- **má vyvinutou odpovědnost za vlastní chování a způsob života** - dovede se chovat způsoby, kterými zlepšuje zdraví a snižuje rizika; realisticky reflektuje svoje osobní možnosti a omezení, snaží se dosahovat optimální míry podpory zdraví v rámci svých osobních limitů
- **posiluje duševní odolnost** - ovládá zásady a techniky duševní hygieny, umí si poradit se stresem, posiluje duševní odolnost vůči nepříznivým událostem, negativním vlivům a škodlivým závislostem

- **ovládá dovednosti komunikace a spolupráce** - používá je v rodině, na pracovišti, v komunitě a ve veřejnosti k vytváření pohody a k šíření myšlenek podpory zdraví

- **spolupodílí se aktivně na tvorbě podmínek a prostředí pro zdraví všech** - svými prostředky a silami se aktivně spolupodílí na tvorbě podmínek a prostředí pro zdraví svoje, rodiny, komunity, společnosti, lidstva, přírody, planety.

V.

Evaluací systém

Autoevaluace mateřské školy a hodnocení dětí

Autoevaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř mateřské školy. Poznatky získané tímto průběžným vyhodnocováním poskytují pedagogům zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce a pedagogové by jich měli cíleně využívat k optimalizaci a zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za nichž vzdělávání probíhá.

Důležité je porovnávat školní program a jednotlivé dílčí programy s jejich realizací.

Mateřská škola vyhodnocuje svou práci komplexně a zaměřuje evaluaci na následující oblasti:

- naplňování cílů programu
- kvalita podmínek vzdělání
- způsob zpracování a realizace integrovaných měsíčních bloků
- práce pedagogů včetně jejich sebereflexe
- výsledky vzdělávání

Má-li být evaluace skutečně funkční, je zapotřebí sbírat, zpracovávat a využívat informace pravidelně a systematicky.

V naší škole budeme sledovat rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u **každého dítěte zvlášť** a důležité informace dokumentovat tak, aby mohl pedagog každé dítě dobře poznat, porozumět mu a vyhovět jeho individuálním možnostem a potřebám.

Pouze dlouhodobým a systematickým sledováním toho, jak se dítě rozvíjí a jaké pokroky dělá, umožňuje pedagogovi vést dítě v souladu s jeho přirozeným rozvojem a zajišťovat odpovídající podporu v jeho dalším rozvoji a učení. Současně ale díky takovému sledování je možné včas zachytit u dítěte případné problémy, či nedostatky, vyvodit odborně podložené závěry a pomoci dítěti v jejich řešení, event. včas zajistit další potřebnou odbornou pomoc.

Písemné záznamy, event. další doklady vypovídající o dítěti a pokrocích v jeho rozvoji a učení jsou považovány za důvěrné a jsou přístupné pouze pedagogům ve školce popř. rodičům !

„Člověk se může stát člověkem pouze vychováním“

Immanuel Kant